

ἐξέπεσε εἰς αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη;) Τραπ. *Μὴ φογᾶσαι, ἐγὼ
'κὶ κρεμίγονμαι ἀπὸν τ' σ'* (δὲν σ' ἐπιβαρύνω, δὲν καταλή-
γω εἰς τὴν ἀνάγκην σου αὐτοῦ.)

β) Κατὰ γ' πρόσ. μετὰ τὴν λ. λόγος, συντυχία, μοῦ ἐπι-
τρέπεται νὰ ὁμιλήσω Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): *'Σ ἐμὸν λόγος
'κὶ κρεμίζεται* (συνων. μετὰ τὴν δὲν μοῦ πῆφτει λό-
γος, δὲν με ἀφορᾷ, δὲν ἔχω δικαίωμα νὰ ὁμιλήσω) Χαλδ.
'Σ ἐσὲν θυντ'ζία 'κὶ κρεμίζεται (δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται, δὲν
ἔχεις δικαίωμα νὰ ὁμιλήσης) αὐτόθ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκρεμισμένη* Πελοπν.
(Τριφυλ.) *Γρεμ-μημένο* (Μπόβ.) *Γκρεμισμένα* Λιθάρια Ἀν-
τίπαζ. Ἡπ. (Κοκκιν.) Πάξ.

γκρεμίλα ἡ, Θράκ. (Ἐπιβάτ. Σηλυβρ. κ.ά.) Πελοπν.
(Ἀρκαδ. Δυρράχ. Καλάβρυτ. Κοντογόν. Λακεδ.) — Λεξ.
Βλαστ. 372 Δημητρ. *κριμίλα* Α. Ρουμेल. (Φιλιππούπ.) — Λεξ.
Βλαστ. 372 *γκριμίλα* Στερελλ. (Ἀράχ.) *κριμίλα* Α. Ρουμελ.
(Στενήμαχ.) *γκριμίλα* Εὔβ. (Ἀγία Ἄνν. Αἰδηψ. Στρόπον.)
Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἄρτοτ. Ἀχυρ. Λεπεν. Φθιώτ.
Φωκ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γκρεμίζω* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ίλα*.
Βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 2, 246-53 καὶ Μ. Φιλήντ. Γλωσ-
σογν. 3, 102-103.

1) Ἀπόκρημος τόπος Εὔβ. (Στρόπον.) Πελοπν. Ἀρκαδ.
(Δυρράχ. Καλάβρυτ. Κοντογόν. Λακεδ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.
Ἀκαρναν. Ἀράχ. Ἄρτοτ. Ἀχυρ. Λεπεν.) — Λεξ. Βλαστ. 372
Δημητρ.: *Ἄν εἶμι καλὸ χουράφ', νὰ γκριμίλα εἶμι, κἄτι
λαγουᾶ'λίστρις εἶμι* (λαγουᾶ'λίστρις = μικρὰ χωράφια ὅσο
νὰ χωροῦν τοὺς λαγούς νὰ κυλιοῦνται) Στρόπον. Ἀπουκεῖ
θὰ διαβῆς: *Εἶμι οὐλον γκριμίλα!* Λεπεν. *"Εἰ νὰ γκριμί-
λα ἰκεῖ 'ς τὸν Ἀκατ' Ἄντ' γον!* Ἀχυρ. Κατέβα ἐδῶ ἀπὸ
τὸ μουλάρι, γιὰ εἶναι πολὺ γκριμίλα Πελοπν. (Κα-
λάβρυτ.) Συνών. ἀπόγκρεμος 3, γκρεμός 1,
γκρεμοτόπι, γκρεμοτοπιά, γκρεμότοπος,
κακόβολο (εἰς λ. κακόβολος), κακοπετριά,
κακοτοπιά, χάλαρο.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκρεμίλα* Πελοπν. (Ἀ-
χαΐα Ὀλυμπ.) καὶ *Γκρεμίλες* Πελοπν. (Ἀρκαδ. Τριφυλ.)

2) Πτώσις ἀπὸ κρημινοῦ, κατακρήμισις Στερελλ. (Ἀ-
ράχ.): *"Εφαγι μιά γκριμίλα.* Συνών. γκρέμισμα,
γκρεμοτσάκισμα. 3) Ἀντὶ τῆς προστ. τοῦ ρ.
γκρεμίζω, εἰς δῆλωσιν ἀγανακτήσεως, ἀποστροφῆς
Α. Ρουμελ. (Στενήμαχ. Φιλιππούπ.) Εὔβ. (Αἰδηψ.) Θράκ.
(Ἐπιβάτ. Σηλυβρ. κ.ά.) Στερελλ. (Ἀράχ. Ἀχυρ. Φθιώτ.
Φωκ.): *"Αι, γκριμίλα! Γκριμίλα ντέ!* (γκρεμίσου,
γκρεμοτσακίσου) Ἀράχ. || Φρ. *Σάρα κὶ γκριμίλα
νὰ γέν'* (ἀρὰ) Φθιώτ. Φωκ. *Γκριμίλα, ἔλα γλήγουρα ζ'τοῦ
σπίτ', θὰ σὶ δείρον!* Αἰδηψ. Συνών. ἀρατίλα, γκρε-
μοτσακιά, γκρεμοτσάκισμα, γκρεμοῦ-
λα, ξεκουμπίσου (εἰς λ. ξεκουμπίζω).

γκρέμιος ἐπίθ. Ἴων. (Σμύρν.) Πελοπν. (Βούρβουρ. Κυ-
νουρ.) — Μ. Ἀργυρόπ. εἰς Ν. Ἔστ. 2, 99 Α. Κυριαζ. εἰς Ἀν-
θολ. Η. Ἀποστολίδ., 179. L. Roussel, Grammaire, 326.
— Λεξ. Δημητρ. *γκρέμιος* Σάμ. Οὐδ. *γκρέμι* Ἴων. (Σμύρν.)
Τσακων. (Χαβουτσ.) *γκρέμι* Θράκ. (Αἰν.) Παρ. *γκρέμιν* Πόντ.
(Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γκρεμίζω*.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ἀπόκρημος Πελοπν. (Κυνουρ.) Σάμ.:
Οὐλος ὁ τόπος ἦτανε γκρέμιος κ' εἶδανε καὶ πάθανε ὅσο νὰ

*'ρθοῦνε Κυνουρ.) Πάει, κὶ βροίσκιτι 'ς ἓνα μέρος παραθα-
λάσιον πολὺ γρέμιον Σάμ. 2) Ἐρειπωμένος Ἴων. (Σμύρν.)
Πελοπν. (Βούρβουρ. Κυνουρ.) Μ. Ἀργυρόπ. ἔνθ' ἄν. Α.
Κυριαζ. ἔνθ' ἄν. L. Roussel ἔνθ' ἄν. — Λεξ. Δημητρ.:
Προῖκα τὴ λέτε, καλότυχε, κὶ αὐτὴ, ἓνα γκρέμιον σπῆτι!
Κυνουρ. *"Ολα ἀπομένον γκρέμιον ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ σεισμοῦ*
Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.*

*Κ' ἦταν τὸ συναπάντημα τὸ πρῶτο μιά χαρά,
κοτὰ 'ς τὸ γκρέμιον μύλο*

Α. Κυριαζ. ἔνθ' ἄν.

Β) Οὐδ. οὐσ. 1) Ὁ κρημινοῦς Θράκ. (Αἰν.) Πάρ. Πόντ.
(Οἶν.): *Ποῦ 'ς τὰ γρέμια ἤσουνε; Οἶν.* || Ἄσμ.

*Ξέρεις ποιοὶ τὸν σκοτώσανε, ποιά γρέμια τὸν ἐφάγαν
καὶ ποιά κυρὰ τότε θεωρεῖ καὶ πίσω δὲ γυρίζει;*

Αἰν. 2) Τὸ ἐρείπιον, ἡ ἐρειπωμένη οἰκία Ἴων. (Σμύρν.)
Τσακων. (Χαβουτσ.): *"Ἡταρ' 'ς τὰ Παλιόχωρα, 'ς τὰ γκρέμια
(ἦταρ = ἦτο) Χαβουτσ. Συνών. γκρέμισμα Α3.*

γκρεμισιά ἡ, Α. Λασκαράτ., Ἡθθ, 47—Λεξ. Δημητρ.
γκρεμισιά Κεφαλλ. Ὁθων.

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. *γκρεμίζω* καὶ τῆς πα-
ραγωγ. καταλ. *-ιά*.

Κατακρήμισις, ἀκουσία πτώσις ἔνθ' ἄν.: *"Εφα νὰ
γκρεμισιά! Κεφαλλ. Ἐπῆε ἀπὸ γρεμισιά* (κατακρημισθεὶς
ἐφονεύθη) αὐτόθ. *Θὰ σὲ πιάκω καὶ θὰ σοῦ δώκω καμμιὰ
γκρεμισιά γερὴ Ὁθων. Συνών. γκρεμίλα, γκρέμι-
σμα, γκρεμισμός, γκρεμοτσάκισμα*

γκρέμισμα τό, κρέμισμα Πόντ. (Ἰνέπ.) κρέμισμαν Πόντ.
(Σταυρ.) κρέμιγμαν Πόντ. (Τραπ.) κρέμιμαν Πόντ. (Χαλδ.)
γκρέμισμα πολλαχ. *γκρέμισμα* Κρήτ. (Ἀρχάν. κ.ά.) Πελοπν.
(Καρβελ. Κίτ. Μάν. κ.ά.) *γκρέμ'σμα* Εὔβ. (Ἀγία Ἄνν.)
Θεσσ. (Τσαγκαρ.) Μακεδ. (Γαλάτιστ.) *γκρέμ'σμα* Α. Ρου-
μेल. (Συναπλ.) *γκρέμισμα* Κρήτ. (Κίσι.) κρέμ-μισμαν Κύπρ.
Χίος (Πισπιλ.) *κριμ-μισμαν* Λυκ. (Λιβύσσ.) *γκρέμισμα*
Λεξ. Περίδ. Βυζ. Δημητρ. *γκρέμισμα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά.
ἀγκρέμισμα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) *ἀνγκρέμισμα* Κίμωλ. *ἐγκρέ-
μισμα* Λεξ. Βάνγ.

Ἐκ τοῦ ρ. *γκρεμίζω*. Ὁ τύπ. *ἐγκρέμισμα*
καὶ παρὰ Σομ.

Α) Κυριολ. 1) Κατακρήμισις, πτώσις, ἀφ' ὑψηλοῦ τόπου
πολλαχ.: *Τοῦ ἔδωσε ἓνα γκρέμισμα ἀπὸ τὴ σκάλα, ποῦ
κατατσακίστηκε!* Ἀθῆν. *Εἶναι ἓνας ἀδίχριστος, ποῦ θέλει
γκρέμισμα Κρήτ. Ἐπαθ' ἓνα γκρέμ'σμα, ἦταν οὐλον θ'κό τ'!*
Στερελλ. (Αἰτωλ.) *"Ὅπως κατάδησε, δὲ δοῦ μένει παρὰ τὸ
γκρέμισμα Κεφαλλ. Εἶδα γκρέμισμά 'τον εὐτό! Χίλια κομμά-
θια ἴνηκε!* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *Τὸ βόδι ἐιδιᾶ ἀπὸ ἀγκρέμισμα
(ἐιδιᾶ ἀπὸ = ἐπῆγε ἀπὸ, ἐφονεύθη κατακρημισθὲν) Πε-
λοπν. (Κίτ. Μάν.) Ἄμα ὁ ἄθρωπος 'ε γροικᾶ, ἔν' γι' ἀνγκρέ-
μισμα (γροικᾶ = ἀκούη) Κίμωλ. Ἄσμ.*

*Σκίσιμο θέλει τὸ χαρτί, χύσιμο τὸ μελάνι
καὶ γρέμισμα ὁ γραμματικὸς σ' ἓνα βαθὺ λαγάδι*
(μοιρολ.) Πελοπν. (Καρβελ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Κρέμ-μισμαν* τοῦ Κα-
μήλου Κύπρ. *Κρέμ-μισμαν τῶ Ζαφτιέδων* Χίος (Πισπιλ.)

2) Κατεδάφισις οἰκίας κλπ. πολλαχ.: *Μόλις τελειώση τὸ
γκρέμισμα τοῦ σπιτιοῦ, θ' ἀρχίσωμε ἀμέσως τὸ χτίσιμο*
Ἀθῆν. 3) Ἐρείπιον Ἀθῆν. Εὔβ. (Ἀγία Ἄνν.) Ζάκ. Ἡπ.
Στερελλ. (Αἰτωλ. Ὑπάτ.) — Λεξ. Βυζ. Δημητρ.: *Μετὰ τὸν*

τελευταίο σεισμό γέμισε ό τόπος γκρεμίσματα και χαλάσματα 'Αθην. *Αυτείν' ή ικκλησουόλα είρι τόρα γκρέμ'σμα Αίτωλ. Συνών. γ κ ρ ε μ ι σ τ ο ς Α2.*

'Η λ. και ώς τοπων. υπό τούς τύπ. *Γρεμίσματα Πάρ. Μαθράκ. Β)* Τόπος, τοίχος είς κατάστασιν καταρρέουσας Πελοπον. (Κίτ. Μάν.): *'Ανέβηκε 'ς τό δοίχο κ' ήτα 'ς τό γρεμισμά του κ' εξέκόλωσε* (ήτο έτοιμόροπος και κατέρρευσε). **4)** 'Αποκοπή και απόρριψις τών άχρήστων βλαστών τής άμπέλου πρòς ένίσχυσιν τών καρποφόρων τοιούτων. Π. Γενναδ., 'Ελλην. γεωργ. 11, 169. Συνών. *ά πο σ τ έ ρ φ ε μ α, ά ρ γ ο λ ό γ η μ α, β λ α σ τ ό κ ο μ μ α, β λ α σ τ ο κ ό π η μ α 2, β λ α σ τ ο λ ό γ η μ α, β λ α σ τ ο λ ό γ ι 2, ξ ε σ τ ε ρ φ ά δ ι α σ μ α, ξ ε φ ύ λ λ ι σ μ α.* **6)** 'Επί δένδρων, ή ρίζις καρπών δια ραβδίσματος Θεσσ. (Τσαγκαρ.): *Μιτά του γκρέμ'σμα κι του μάζιμα άπουμέν' του σπυρουλόγημα.*

Β) Μεταφ. **1)** Κατάλυσις, καθαίρεσις, άνατροπή πολλαχ.: *Γκρέμισμα ειδώλων - προλήψεων - θεσμών - θρόνων κττ. πολλαχ. Συνών. γ κ ρ ε μ ι σ μ ο ς Β2. 2)* Κατάρρευσις ύλική, πτώχευσις Πόντ. ('Αργυρόπ. Κερασ. Τραπ.) **β)** 'Εξάντλησις δυνάμεων Πόντ. ('Αργυρόπ. Κερασ. Τραπ.) **γ)** Κατάρρευσις ψυχική πολλαχ.: *Γκρέμισμα όνειρών - έλλίδων πολλαχ. 3)* 'Αποβολή έμβρύου Πόντ. ('Ινέπ.) **4)** Σκωπτικώς ό άρραβών Μακεδ. (Γαλάτιστ.)

γκρεμισματιά ή, ένιαχ. *γκρεμισματιά* Κρήτ.

'Εκ του ούσ. *γ κ ρ ε μ ι σ μ α.*

'Ακουσία κατακρήμνισις: *"Ηπαιξα μιά γρεμισματιά, που δέ δην ήπαιξε άκόμη κιανείς (ήπαιξα = ύπέστην).* Συνών. *γ κ ρ ε μ ι σ μ α Α1.*

γκρεμισμός ό, Κίμωλ. — Κ. Παλαμ., Γράμματ. 2, 7 Σ. Περεισιάδ., Χορ. Ζαλόγγ., 43 — *Λεξ. Δημητρ. γρεμισμός Πελοπον. (Ξεχώρ.) γκρεμισμός Λεξ. Δημητρ. γρεμισμός Νάξ. ('Απύρανθ.)*

'Εκ του ρ. *γ κ ρ ε μ ι ζ ω.* 'Ο τύπ. *γ κ ρ ε μ ι σ μ ο ς* είς 'Ερωτόκρ. Α, 1634 (έκδ. Σ. Ξανθοιδ., 530).

Α) Κυριολ. **1)** Πτώσις είς κρημόν, κατακρήμνισις Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπον. (Ξεχώρ.) — Σ. Περεισιάδ., ένθ' άν.— *Λεξ. Δημητρ.: 'Ο γρεμισμός του κ' εύτεινοϋ ήτον άπειρο βράμα (= φοβερόν πράγμα) 'Απύρανθ. || 'Ασμ.*

'Εγώ τού δίτσο θάνατο δέ δό παραλυποϋμαι γιατί 'ναι 'πό τό Τύριο ό κόσμος νά πεθαίνη.

Τό γρεμισμό, τό σκοτωμό | τσαι τόν άνάποδο φερμό έτσεινονε λυποϋμαι

(μοιρολ.) Ξεχώρ. || Ποίημ.

Κι ό κουρνιαχτός του γκρεμισμοϋ νά φθάση πάρα πέρα άπ' τόν καπνό του νικητή, τής δόξας του τή λάμψη Σ. Περεισιάδ., ένθ' άν. Πβ. 'Ερωτόκρ., ένθ' άν. «Κ' έδά ξαμώνει κίντυνα και γκρεμισμούς 'ς τά βύθη».

Β) Μεταφ. **1)** Συμφορά Κίμωλ.: *Οί γκρεμισμοί με φά'νε (= φάγανε, έπετάχυναν τό τέλος τής ζωής μου). 2)* Καθαίρεσις, κατάλυσις Κ. Παλαμ., ένθ' άν.: *'Η έπαναστατική ώρα του ρωμαντισμοϋ, ή ώρα του γκρεμισμοϋ και του συντριμμοϋ τών παλαιών ειδώλων...* Συνών. *γ κ ρ ε μ ι σ μ α Β1.*

γκρεμιστά έπίρρ. *Λεξ. Δημητρ.*

'Εκ του έπιθ. *γ κ ρ ε μ ι σ τ ο ς.*

Διά κρημισμοϋ.

γκρεμισταριά ή, "Ηπ. (Πάργ.) *γκρεμισταρέα* Πόντ. ("Οφ) *γκρεμισταρέα* Κύθηρ. *γκρεμιστεριά* 'Αντίπαξ. Παξ. 'Εκ του έπιθ. *γ κ ρ ε μ ι σ τ ο ς* και τής παραγωγ. *καταλ. -α ρ ι ά.*

1) Κρημόνος 'Αντίπαξ. "Ηπ.(Πάργ.) Παξ. Πόντ. ("Οφ): *"Ας πάγω τερω έκείνο τ' όσπίτ' και ύστερα ροϋζω άπαδά 'ς σήν κρεμισταρέα και σκοτοϋμαι, για νά μη λέπω τά παιδιά μ' πεινασμένα (ας υπάγω νά ιδω εκείνο τό σπίτι και έπειτα πίπτω είς τόν κρημόνον και φονεύομαι, δια νά μη βλέπω τά τέκνα μου πεινασμένα)* "Οφ. **2)** 'Εξ όλισθήσεως πτώσις και τραυματισμός Κύθηρ.: *'Επήρα μιá γρεμισταρέα, που έχασα τά πασχάλεά μου' σάν δέν έσκοτώθηκα, νά μη τό λέω κανενοϋ.*

γκρεμιστήρα ή, ένιαχ. *γκρεμιστήρα* Θήρ.

'Εκ του ούσ. *γ κ ρ ε μ ι σ τ ή ρ ι.*

Πτώσις άπό κρημόνους ή ύψηλοϋ τόπου: *'Επέθανε, γιατί έπαθε άπό γρεμιστήρα.* Συνών. *γ κ ρ ε μ ι σ μ α Α1.*

'Η λ. και ώς τοπων. υπό τόν τύπ. *Κρεμιστέρα* Πόντ. (Χαλδ.)

γκρεμιστήρι τό, ένιαχ. *κρεμιστήριον* Κύπρ.

'Εκ του ρ. *γ κ ρ ε μ ι ζ ω.*

'Η λ. εκφέρεται άυτότελώς ώς έλλειπτική φράσις με σημασίαν άντίστοιχον τών κοινών προστακτικών *γ κ ρ ε μ ο τ σ α κ ι σ ο υ, χ ά σ ο υ.* 'Ασμ.

Είς τήν 'Ακαπνοϋν καπνίζουν | τδαι 'ς τήν Λαγίαν ξιφουρνίζουν
τδαι 'ς τά Λεύκαρα ποτήριον | τδαι 'που τδει τδαι
κρεμιστήριον.

γκρεμιστής ό, ένιαχ. *γκριμ'στής* Θεσσ. (Τσαγκαρ.) *γκρεμιστής* Κρήτ. (Κίσι.)

'Εκ του ρ. *γ κ ρ ε μ ι ζ ω,* παρὰ τό όπ. και *γ ρ ε μ ι ζ ω.*

Α) Κυριολ. **1)** 'Ο κρημόνιζων, ό έργαζόμενος είς κατεδάφισιν οικίας κ.τ.τ. ένιαχ.: *Αυτός είναι ό γκρεμιστής; Αυτός θα γκρεμίση τή μάντρα;* 'Αθην. **2)** 'Ο κατακρήμνιζων δια ραβδίσματος τούς καρπούς άπό τά δένδρα Θεσσ. (Τσαγκαρ.): *Οί γκριμ'στάδες παίρν'νι πολλά λιφτά, γιατί είναι δύσκούλ' ή δ'λειά κι δέ 'νι κάθ' ή κάθι ένας.* Συνών. *ρ α β δ ι σ τ ή ς, τ ι ν α χ τ ή ς.*

Β) Μεταφ. 'Ο καταλύων, ανατρέπων θρόνους, πολιτεύματα, δόγματα, προλήψεις κ.τ.τ., ό καταλυτής ένιαχ.: *'Ο Χριστός ήταν ό γκρεμιστής τών άρχαίων ειδώλων 'Αθην.* Συνών. *χ α λ α σ τ ή ς.*

γκρεμιστός έπιθ. ένιαχ. *γκρεμιστός* Πελοπον. (Καρδαμ. Ξεχώρ.) *γκρεμιστός* Κρήτ. (Κίσι.)

'Εκ του ρ. *γ κ ρ ε μ ι ζ ω,* παρὰ τό όπ. και *γ ρ ε μ ι ζ ω.*

1) 'Ο κατεδαφισμένος ένιαχ.: *Γκρεμιστός τοίχος 'Αθην. 2)* 'Ο κατακρημισμένος Πελοπον. (Καρδαμ. Ξεχώρ.): *Διάκα γρεμιστή ή καφερή 'ς του Φονέα τό Λαγάδι (τοπων.) Ξεχώρ. Νά πάης γρεμιστός! (άρά) Καρδαμ.*

'Η λ. και ώς τοπων. υπό τόν τύπ. *Γκριμ'στή* Εϋβ. (Στρόπον.)

γκρεμιστούρα ή, ένιαχ. *γκρεμιστούρα* Πελοπον. (Καρδαμ. Λευκτρ. Ξεχώρ. Σαηδόν.)

'Εκ του έπιθ. *γ κ ρ ε μ ι σ τ ο ς* και τής παραγωγ. *καταλ. -ο ύ ρ α.*

